

OTKY kk-visa joulukuu 2012

1.12.2012

kysymykset laati Risto Kohonen

KYSYMYKSET

Jokainen oikea vastaus on kahden (2) pisteen arvoinen, jollei muuta mainita!

OSA I

a)

b)

c)

d)

- Jouluaattona syntyneitä – keitä?
- Joulu eri kielillä – millä? Kieliä puhutaan EU:n alueella.
 - Ziemassvētki
 - Karácsony
 - Božić
 - Nollag
- Kappaleen nimi on ”Joulupukki puree ja lyö”. Esittäjää ei tarvinne esitellä, mutta miltä levyltä tämä on?
http://www.youtube.com/watch?v=IPkauVh7J_Y
 - Kuka laulaa Kirkan kanssa?
<http://www.youtube.com/watch?v=O-Ai-sYIOLg>
- Kuka kirjoitti kirjan ”Joulupukkikapina”?
 - Mille paikkakunnalle tapahtumat sijoittuvat?
- Hollantilaisen Joulupukin, Sinterklaasin, avustaja poikkeaa hieman suomalaisista tontuista. Miten?
 - Missä ruotsalaiset kertovat Jultomten asuvan?
- Mikä on Joulupukin postikonttorin, Korvatunturin, postinumero?
 - Missä kunnassa oikea Korvatunturi sijaitsee?
- Miksi Petteri Punakuonoa voi perustellusti epäillä naarasporoksi eli vaatimeksi?
- Terry Pratchettin fantasiakirjoissa Kiekkomaailmassa esiintyy Joulupukin vastine Karjupukki (Hogfather). Mitkä eläimet vetävät hänen rekeään?
- Itsenäisyyspäivä on myös erään pyhimyksen nimikkopäivä. Kenen?
- Montako kertaa Itsenäisyyspäivän juhlavastaanottoa ei ole pidetty Presidentinlinnassa vuoden 1970 jälkeen?
- Tänään on Oskarin nimipäivä.
 - Kenen mukaan oskarinleike on nimetty?
 - Mainitse kaksi siihen käytettyä ainesosaa.
- Tänään on myös Maailman AIDS-päivä. Minä vuonna Suomessa todettiin ensimmäinen AIDS-tapaus?
- Miksi Lucian päivää 13.12. pidetään valon juhlanä?
 - Millä saarella Pyhä Lucia legendan mukaan eli?
- Mikä on
 - adventinajan ja
 - joulun liturginen väri?
- Mistelinoksan alla saa vapaasti pussata. Missä misteli kasvaa? Nyt ei kysytä kasvin levinneisyyttä vaan kasvupaikkaa.
- Lisää joulun ajan kasveista:
 - Millä nimellä joulubegonia tunnetaan paremmin?
 - Mistä joulutähti on alunperin kotoisin?
- Millä melkoisen erikoisella tavalla on katalonialaiseen jouluperinteeseen kuuluva jouluhalko, Tió de Nadal, antaa lapsille lahjoja?
- Mikä tai mitä on ”Kwanzaa”?
- Suomessa joulupäivä on 25. päivä joulukuuta. Venäjällä ortodoksinen kirkko käyttää vielä vanhaa juliaanista kalenteria, joten joulukin sattuu eri ajankohtaan. Milloin Venäjällä on seuraavan kerran joulu?
- Entäpä missä Euroopan maassa syttyi juuri tuona ajankohtana eli joulupäivänä vuonna 1919 ns. Joulukapina?

kysymykset laati Risto Kohonen

OSA II

21. Kuvien linnut mainitaan kahdessa eri joululaulussa. Kenen kirjoittamissa?
22. Minkä ruotsalaisen kaupungin keskustorille pystytetään joka vuosi ensimmäisenä adventtina valtava, 13 metriä korkea, olkipukki? Pukki on tuikattu tuleen monesti jo ennen joulua, minkä vuoksi se on saanut vartijat estämään tihutyöt.
23. Missä Pelastusarmeija keräsi lahjoituksia joulupataan ensi kerran?
24. Oulussa Tiernapoikien kuuluu perinteisesti neljä hahmoa, ketkä? Aikoinaan joukossa saattoi olla myös viideskin hahmo, kyttyräselkäinen vikkelläkinttu. Minkä niminen? (lisäpiste!)
25. Kuka lasten joulun odotukseen olennaisesti liittyvä henkilö huudahtaa aina nukkumaan käydessään: "Möröt piiloon!"?
26. Intian valtameressä oleva Joulusaari on kuuluisa punaisista taskuravuista, joiden vuosittaiset massiiviset joukkovaellukset sekoittavat asujaimiston elämän. Mille valtiolle Joulusaari kuuluu?
27. Tasavallan Presidentti on saanut perinteisesti joulutervehdyksenä jouluhauen ja kinkun. Miltä paikkakunnilta nämä herkut ovat peräisin?
28. Lipeäkala on perinteisesti ollut kuivattua turskaa. Pohjois-Atlantin turskakantojen ehdyttyä Suomessa on alettu käyttää toista kalalajia, mitä?
29. Piparkakuilla uskottiin ennen olevan myös terveydellisiä vaikutuksia. Minkälaiseksi ruotsalaiset sanovat ihmisen muuttuvan piparkakun syötyään?
30. a) Samichlaus Bier on itävaltalaisen Schloss Eggenberg -olutpanimon joululol. Kuinka vahvaa se on?
b) Mitä on Julmust?
31. Ensimmäisenä jouluna Impivaarassa Jukolan veljesten joulupöydässä oli kiulullinen olutta, seitsemän reikäleipää ja kaksi tammipöytrillistä höyryvää ... Mitä?
32. Millä nimellä joulukuuta on Suomessa alunperin kutsuttu?
33. Kuinka monta päivää kestää kaamos Suomen pohjoisimmassa pisteessä, Utsjoen Nuorgamissa?
34. Keski-Euroopan mäkiviikko kuuluu monen joulunajan perinteisiin – kisathan päättyvät loppiaisena. Kuka on kisojen kautta aikain parhaiten menestynyt hyppääjä?
35. Joulumaan "isä" Niilo Tarvajärvi oli eläessään upseeri, toimittaja ja poliitikko. Minkä arvonimen Tasavallan Presidentti myönsi hänelle? Myös Oulussa on elänyt saman arvonimen haltija.
36. a) Mikä oli Joulukuun ryhmä?
b) Missä he vaikuttivat?
37. Mikä on eduskunnassa pidettävä ns. kuttupuhe?
38. Mitä yhteistä on Katariina Sourilla ja Victoria Silvstedtillä? Kauniita naisia molemmat.
39. Millä nimellä kutsutaan epävakaaseen ja herkästi muuttuvaan tasapainotilaan perustuvaa veistoksellista rakennelmaa, jossa liike on keskeinen osatekijä? Himmeliäkin voi pitää tällaisena teoksena.
40. 1.1.2013 Oulu, Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-li yhdistyvät.
a) Monenneksiko suurin asukasluvultaan yhdistynyt Oulu on Suomessa?
b) Mikä on yhdistyneen kunnan asukastiheys eli asukasmäärä per neliökilometri viiden tarkkuudella?

OTKY kk-visa joulukuu 2012

1.12.2012

kysymykset laati Risto Kohonen

VASTAUKSET

1. a) Ava Gardner, b) Klaus Järvinen, c) Lemmy Kilmister, d) Ricky Martin
2. a) Latvia, b) Unkari, c) Kroaatti, d) Iiri
3. a) Joulupukin juhannusyö, *Joulupukki puree ja lyö*
b) Anna Babitzin, *Hajamielinen joulupukki*
4. a) Jukka Virtanen, b) Jämsänkoskelle
5. a) Sinterklaasin apulainen Zwarte Piet eli Musta Pekka sulkee tuhmat lapset säkkiin ja vie Espanjaan. Kilteille hän laittaa lahjoja kenkiin.
b) Gesundan kylässä Moran lähellä
6. a) 99999 Korvatunturi
b) Savukoskella
7. Porohirvaat pudottavat sarvensa jo alkutalvella rykimääjän jälkeen, vaatimet vasta kevättalvella.
8. Neljä villikarjua, nykyään kirjan mukaan neljä söpöä vaaleanpunaista pikkupossua
9. Pyhän Nikolauksen
10. Kolmesti:
1972 Presidentinlinnan remontti, juhlavastaanotto Finlandia-talossa - isäntä pääministeri Kalevi Sorsa, vieraana myös presidentti Kekkonen.
1974 presidentin puolison Sylvi Kekkonen kuolema 2.12.
1981 presidentti Kekkonen sairaus, juhlavastaanotto Finlandia-talossa - isäntä pääministerin sijainen sisäasiainministeri Eino Uusitalo, vieraana myös presidentin tehtäviä hoitanut pääministeri Mauno Koivisto
11. a) Tukholman Oopperakellari loi nimikkoleikkeen 1897 Ruotsin kuningas Oskar II:lle.
b) Leivitetyn vasikanleikkeen päälle asetellaan hummerin saksilihat muodostaen O-kirjaimen. Kaksi tankoparsaa muodostavat järjestyksellään kruunua symboloivalla mustalla tryffelillä ja choron-kastikkeella.
12. Suomen ensimmäinen aids-tapaus löytyi 22.6.1983.
13. a) Juliaanisessa kalenterissa talvipäivänseisaus osui keskiajalla Lucian päiväksi.
b) Sisiliassa
14. a) violetti, b) valkoinen
15. Misteli on puoliloisiva pensas, joka elää lehmuksen, vaahteran, pihlajan ja poppelin oksilla.
16. a) annansilmä
b) Väli-Amerikasta (Meksikosta)
17. Tió de Nadal (myös Tió tai Tronca) on katalaanien jouluperinteeseen liittyvä hahmo - kahdella tai neljällä tikkujalalla seisova halko, jolle on maalattu pyöreä hymyilevä naama. Se pannaan joulukuun alussa esille ja sekä ruokitaan ja peitellään joka yö. Jouluna sitä hakataan kepeillä ja käsketään "kakkimaan" lahjoja. Samalla lauletaan tapahtumaa varten tehtyä laulua
18. Afroamerikkalaisten viettämä viikon mittainen loma ja juhla joulun ja uudenvuoden aikoihin.
19. 7.1.2013
20. Montenegrossa 7.1.1919. Montenegron liittämistä Jugoslavian kuningaskuntaan vastustaneet vihreät (Zelenaši) hyökkäsivät asian kannattajia valkoisia (Bjelaši) vastaan. Aluksi menestyksekkäs kapina kukistettiin ja liike sammui vähitellen.
21. Mustapääkerttu ja varpunen - Zacharias Topeliuksen *Sylvian joululaulu* ja *Varpunen jouluamuna*
22. Gävlen keskustorille
23. San Franciscossa, 1894. Kapteeni Joseph McFeen piti avata kansankeittiö ja yömaja merimiehille, mutta varojen keruussa oli vaikeuksia. Hän osti kaupasta rautapadan sekä kolmijalan ja pystytti ne vilkkaalle kadulle. Yläpuolelle ripustettiin iskulause: "Antakaa padan porista". Suomessa joulupadat pystytettiin ensi kerran vuonna 1906.
24. Herodes, Murjaanien kuningas, Knihti ja Mänkki (Tähtipoika) sekä Kyppä Kiinanmaalta (1 lisäp.)
25. Tonttu Toljanteri (Kunto Ojansivu)
26. Australialle
27. Hauki Korppoosta ja kinkku Vehmaalta
28. Molvaa
29. Kiltiksi
30. a) Samichlaus Bier, itävaltalaisen Schloss Eggenberg -panimon olut, on maailman vahvin lager (14 %, kantavierre: 32%).
b) Ruotsalainen virvoitusjuoma - muistuttaa makeaa kotikaljaa sekä omenalimonadia ja sisältää humalan ja maltaan lisäksi 30 muuta ainesosaa.
31. Karhunlihaa
32. Talvikuu
33. 51 päivää
34. Janne Ahonen, viisi kertaa.
35. Kamarineuvos. Oulussa Atte Kalajoki (opettaja, journalisti, kirjailija).
36. Joulukuun ryhmä koostui a)"villeistä" taiteilijoista, jotka syrjäytettiin b) Oulun kaupungin taidehankin-noissa vuosina 1962-1968.
37. Eduskunnan epävirallinen perinne, jossa pirkanmaalainen edustaja pitää kuttujen ylistyspuheen. Pidetään joulun alla eduskunnan budjettikeskustelussa maataloutta koskevan pääluokan yhteydessä.
38. Katariina Sourin (Kata Kärkkäinen) oli Playboyyn joulukuun 1988 Playmate of the Month -tyttö ja ruotsalainen Victoria Silvstedt joulukuussa 1996.
39. Mobile
40. a) 5. (190 473 asukasta lokakuun lopussa)
b) 63 asukasta/km² (pinta-ala 3 029 km²)